

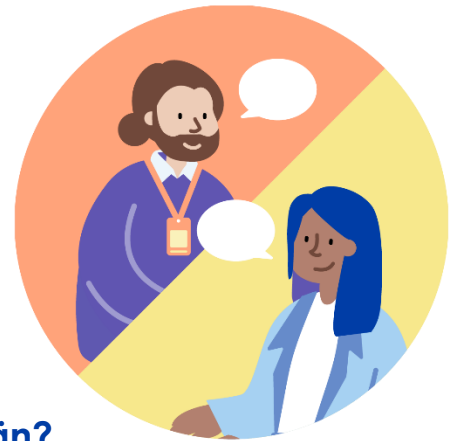

Turvapaikkapuhuttelu

Sinut on kutsuttu Maahanmuuttoviraston puhutteluun. Lue huolellisesti tämä ohje, joka kertoo oikeuksistasi ja velvollisuuksistasi puhuttelussa. Jos sinulla on kysyttävää tästä ohjeesta, voit esittää kysymyksesi puhuttelun alussa Maahanmuuttoviraston työntekijälle.

Mikä on turvapaikkapuhuttelu?

- Turvapaikkapuhuttelu on Maahanmuuttoviraston työntekijän kanssa järjestettävä virallinen tapaaminen, jossa sinun pitää kertoa yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi haet kansainvälistä suojelua Suomesta ja joiden vuoksi et voi palata kotimaahasi.
- Puhuttelussa käsitellään vain kansainvälisen suojelun hakemusta. Jos sinulla on perheenjäseniä Suomessa, voit hakea oleskelulupaa perhesiteen perusteella. Sinun pitää tehdä erillinen, maksullinen oleskelulupahakemus.

Missä, milloin ja miten puhuttelu järjestetään?

- Olet saanut tämän ohjeen mukana kutsun puhutteluun. Siinä kerrotaan, missä, milloin ja miten puhuttelusi järjestetään.
- Puhuttelu äänitetään ja voit halutessasi pyytää tallenteen itsellesi. Tallenne tehdään mahdollisten epäselvyyksien selvittämistä varten ja Maahanmuuttovirasto ei jaa sitä ulkopuolisille.
- Puhutteluhuoneessa voi olla kuvaa tallentava valvontakamera.
- Puhuttelusta tehdään pöytäkirja.
- Kaikki, mitä kerrot puhuttelussa, on luottamuksellista. Kertomiasi asioita ei kerrota ulospäin muutoin, kuin asian käsittelyn kannalta olennaisille viranomaisille, joilla on laissa määritetty tiedonsaantioikeus.
- Kutsussa kerrotaan, jos puhuttelusi järjestetään videoyhteydellä. Lisätietoa videoyhteydellä järjestettävistä tapaamisista löydät Maahanmuuttoviraston verkkosivulta migi.fi/turvapaikanhakijan-asiointi.
- Et voi siirtää puhuttelua ilman perusteltua syytä. Jos sairastut puhuttelupäivänä, ilmoita asiasta välittömästi Maahanmuuttovirastolle. Saat tähän tarvittaessa apua vastaanottokeskukselta. Sinun pitää ilmoittaa perusteltu syy tai toimittaa Maahanmuuttovirastolle vastaanottokeskuksen sairaanhoitajan tai lääkärin selvitys

sairastumisesta mahdollisimman pian tai viimeistään 1 viikon kuluttua puhuttelupäivästä. Jos jätät pois turvapaikkapuhuttelusta ilman perusteltua syytä, hakemuksesi katsotaan epäsuorasti peruutetuksi ja asian käsittely päätetään.

Ketkä ovat paikalla puhuttelussa?

Puhutteluun saavat tulla vain puhutteluun kutsutut henkilöt ja muut Maahanmuuttoviraston kanssa etukäteen sovitut henkilöt. Puhuttelussa ovat paikalla Maahanmuuttoviraston työntekijä, eli puhuttelija, sekä tilanteesta riippuen tulkki, avustaja, edustaja, edunvalvoja tai tukihenkilö, jos olet pyytänyt tukihenkilöä puhutteluun ja hän on saanut Maahanmuuttovirastolta luvan osallistua puhutteluun. Lue osallistujien rooleista tarkemmin Maahanmuuttoviraston verkkosivulta migri.fi/turvapaikanhakijan-asiointi.

Mitä oikeuksia minulla on puhuttelussa?

- Sinulla on oikeus käyttää puhuttelussa avustajaa. Avustaja osallistuu puhutteluun oman harkintansa mukaan.
- Jos olet aikuinen turvapaikanhakija, sinun pitää itse hankkia avustaja. Jos et hanki avustajaa puhutteluun, pidämme puhuttelun ilman avustajaa
- Jos olet ilman huoltajaa oleva alaikäinen, edustajasi on aina paikalla puhuttelussa. Edustajasi huolehtii tarvittaessa avustajan hankkimisesta puhutteluun. Jos sinulla ei ole edustajaa, Suomessa oleva huoltajasi on paikalla puhuttelussa.
- Puhuttelussa on tulkki. Tulkin tehtävänä on puolueettomasti kääntää kaikki, mitä puhuttelussa sanotaan. Tulkki on joko paikan päällä tai hän voi tulkata puhelimitse tai videon välityksellä.
- Jos sinulla on perusteltu syy toivoa, että tulkki tai puhuttelija on nainen tai mies, kerro asiasta vastaanottokeskuksen työntekijälle hyvissä ajoin ennen puhuttelua. Vastaanottokeskus välittää toiveesi Maahanmuuttovirastoon. Maahanmuuttovirasto arvioi, onko syy perusteltu. Jos olet säilöönottotyksikössä tai muussa laitoksessa, kerro asiasta majoituspaikkasi työntekijälle. Jos olet ilman huoltajaa oleva alaikäinen, pyydä apua edustajaltasi.
- Puhuttelijalla ja muilla puhuttelussa läsnä olevilla henkilöillä on salassapitovelvollisuus, eli he eivät saa kertoa mitään puhuttelussa kuulemaansa kenellekään ulkopuoliselle. Asioilla, joita kerrot puhuttelussa, voi kuitenkin olla vaikutusta perheenjäsenesi hakemuksen käsittelyyn. Tällaisissa tapauksissa huomioimme ne perheenjäsenesi asiassa. Voimme kuitenkin salata kertomasi asiat perheenjäseneltäsi, jos niiden paljastamisesta aiheutuisi sinulle tai läheisellesi vaaraa tai haittaa. Saat kertoa tästä puhuttelussa oman mielipiteesi.
- Sinua koskevat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä.
- Jos olet ilman huoltajaa oleva alaikäinen, Maahanmuuttovirasto voi etsiä eli jäljittää vanhempaasi tai muuta tosiasiallista huoltajaasi. Tosiasiallisella huoltajalla tarkoitetaan henkilöä, joka on huolehtinut sinusta kotimaassasi. Jäljittämiseen käytetään vain

jäljittämisen kannalta välttämättömiä tietoja. Maahanmuuttovirasto tekee jäljittämisen niin, ettei siitä aiheudu vahinkoa tai haittaa sinulle tai läheillesi. Maahanmuuttovirasto tiedustelee sinulta puhuttelussa näkemystäsi jäljittämiseen sekä tietoja, joista voi olla jäljittämisessä apua.

Mitä velvollisuuksia minulla on puhuttelussa?

- Olet velvollinen tekemään yhteistyötä ja kertomaan totuuden.
- Sinulla on velvollisuus kertoa ja antaa selvityksiä kaikista niistä syistä, miksi olet hakenut kansainvälistä suojelua. Vastaa kysymyksiin niin tarkasti kuin pystyt.
 - Jos kieltäydyt vastaamasta kysymyksiin ilman perusteltua syytä, eikä tästä syystä puhuttelussa saada riittävästi tietoa turvapaikkaperusteistasi, hakemuksesi katsotaan epäsuorasti peruutetuksi ja asian käsittely päätetään.
- Jos et kerro totuutta, se voi vaikuttaa kielteisesti hakemukseesi. Kerro totuus ja älä jätä kertomatta mitään tietoja, mitkä ovat olennaisia hakemuksesi kannalta.
- Huomioi, että väärin tietojen antaminen tai oikeiden tietojen salaaminen voi myöhemmin johtaa jo myönnetyn luvan peruuttamiseen ja vaikeuttaa muiden asioidesi käsittelyä.
- Puhuttelija auttaa ja ohjaa sinua kertomaan perusteistasi kysymällä kysymyksiä. Tähän lukeutuvat myös mahdolliset arkaluontoiset ja vaikeat asiat. On oman etusi mukaista kertoa myös vaikeista asioista. Niillä voi olla ratkaiseva merkitys hakemuksesi kannalta.
 - Jos sinun on vaikea puhua joistain asioista, voit mainita niitä puhuttelijalle. On tärkeää, että kerrot kaikista hakemukseesi liittyvistä asioista, koska päätös tulee perustumaan puhuttelussa antamiisi tietoihin
- Jos puhuttelija havaitsee epäselvyyksiä tai ristiriitoja kertomuksessasi, sinulle annetaan mahdollisuus selvittää asiaa.
- Henkilötietojasi tarkastetaan puhuttelussa. Henkilötiedot perustuvat ensisijaisesti asiakirjoihin. Jos haluat puhuttelun jälkeen muuttaa henkilötietojasi, tarvitset sitä varten passin tai muun virallisen henkilöllisyystodistuksen.
- Maahanmuuttovirasto tallentaa henkilötietosi ja hakemusperusteesi ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään, joka on viranomaisrekisteri.
- Väärin henkilötietojen antaminen viranomaiselle tai väärän tiedon antaminen merkittäväksi viranomaisrekisteriin on rikos, josta seuraa rangaistus. Suomessa rikosvastuu koskee 15 vuotta täyttäneitä.

Miten voin valmistautua puhutteluun?

- Puhuttelussa sinun täytyy kertoa perusteet kansainvälisen suojelun hakemukselle omin sanoin. Voit valmistautua puhutteluun kirjoittamalla muistiin tärkeät päivämäärät ja nimet. Kun valmistaudut etukäteen, sinun on helpompi kertoa kokemuksistasi puhuttelussa.

- Tuo mukaan puhutteluun kaikki hakemukseesi liittyvät asiakirjat, joita et vielä ole toimittanut Maahanmuuttovirastolle. Valmistaudu kertomaan lyhyesti, miten asiakirjat liittyvät turvapaikkaperusteisiin. Asiakirjoja voivat olla esimerkiksi henkilöllisyystodistukset, muut viranomaisen asiakirjat, lääkärintodistukset, sekä lehtiartikkelit ja julkaisut, jotka liittyvät kertomukseesi. Asiakirjat ovat tärkeitä myös siitä syystä, että kansainvälisen suojelun hakemuksesi yhteydessä arvioidaan, onko sinulla perusteita oleskeluluvulle muulla perusteella, kuten yksilöllisestä inhimillisestä syystä.
- Tutustu ennen puhuttelua kaikkiin ohjeisiin ja esitteisiin, jotka olet saanut viranomaisilta.
- Varmista, että saavut puhutteluun ajoissa. Saat vastaanottokeskuksesta ohjeet, miten pääset paikalle. Jos olet ilman huoltajaa oleva alaikäinen, vastaanottokeskus huolehtii siitä, että pääset paikalle puhutteluun. Jos sinulla on Suomessa huoltaja, huoltajasi velvollisuus on huolehtia, että pääset paikalle puhutteluun.
- Muista, että puhuttelu voi kestää monta tuntia. Välissä pidetään lounastauko ja tarvittaessa muita taukoja. Voit aina pyytää taukoa. Ota mukaan eväät tai lounasrahaa, ja päivän aikana mahdollisesti tarvitsemasi lääkkeet.
- Lapsia ei saa ottaa mukaan, ellei heitä ole kutsuttu puhutteluun. Jos tarvitset lapsellesi hoitajaa puhuttelun aikana, kerro asiasta hyvissä ajoin vastaanottokeskuksellesi.
- Jos sinulla on erityistarpeita puhuttelua varten esimerkiksi terveydentilasi takia, kerro siitä heti vastaanottokeskukselle. Voit pyytää esimerkiksi avustusta vamman tai terveysongelman takia tai tukea, jos olet ihmiskaupan uhri. Jos olet ilman huoltajaa oleva alaikäinen, pyydä apua edustajaltasi. Jos olet säilöönottoyksikössä tai muussa laitoksessa, kerro asiasta majoituspaikkasi työntekijälle. Vastaanottokeskus, edustaja tai säilöönottoyksikkö voi olla asiasta yhteydessä Maahanmuuttovirastoon ennen puhuttelua.
- Puhuttelua ei järjestetä, jos Maahanmuuttovirasto katsoo, ettet kykene osallistumaan puhutteluun sinusta riippumattomien pysyvien syiden vuoksi. Tässäkin tapauksessa sinulla on mahdollisuus toimittaa Maahanmuuttovirastoon lisätietoja kirjallisesti.

Mitä puhuttelussa tapahtuu?

- Aluksi puhuttelija kertoo, mitä puhuttelussa tapahtuu. Puhuttelija varmistaa, että olet ymmärtänyt tässä ohjeessa listatut oikeutesi ja velvollisuutesi. Tarvittaessa puhuttelija kertoo oikeudet ja velvollisuudet sinulle. Kysy, jos et ymmärrä jotain.
- Puhuttelija kysyy, ymmärrättekö tulkin kanssa toisianne. Kerro, jos et ymmärrä tulkia.
- Puhuttelija tarkastaa, onko terveydentilaasi tullut muutoksia. Tämän jälkeen puhuttelija käy läpi henkilötietosi ja voi kysyä sinua koskevia taustatietoja.

- Kuuntele puhuttelijan antamat ohjeet tarkkaan.
- Seuraavaksi selvitetään, miksi olet joutunut pakenemaan kotimaastasi ja miksi et voi palata sinne. Puhuttelija rohkaisee sinua kertomaan vapaasti ja yksityiskohtaisesti syistä, joiden takia haet kansainvälistä suojelua. Puhuttelija myös tarpeen mukaan ohjaa sinua kertomaan hakemuksesi kannalta olennaisista asioista.

- Kun olet kertonut hakemuksesi syyt, puhuttelija kysyy sinulta tarkentavia kysymyksiä, jotta olennaiset asiat tulevat selvitettyksi.
- Puhuttelija voi kysyä sinulta myös tarkemmin kotipaikastasi tai muista aiheista, joilla on merkitystä asiasi käsittelyssä.
- Jos et ymmärrä jotain kysymystä, kerro se puhuttelijalle. Puhuttelija selventää kysymystä sinulle.
- Puhuttelun kesto vaihtelee. Voit pyytää taukoa missä tahansa vaiheessa puhuttelua.
- Maahanmuuttovirasto voi puhuttelussa kuulla sinua selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asiasi ratkaisuun. Esimerkiksi, jos sinua epäillään rikoksesta Suomessa tai sinut on tuomittu rikoksesta Suomessa, se voi vaikuttaa asian käsittelyyn Maahanmuuttovirastossa. Maahanmuuttovirasto antaa sinulle tarvittaessa puhuttelussa mahdollisuuden kertoa mielipiteesi asiasta.
- Puhuttelusta laaditaan pöytäkirja. Puhuttelija tarkastaa pöytäkirjan kanssasi osittain tai kokonaan, jos Maahanmuuttovirasto katsoo tarkastamisen tarpeelliseksi. Jos puhuttelija ei tarkasta pöytäkirjaa kanssasi puhuttelussa kokonaan, saat määröpäivän, johon mennessä voit lähettää pöytäkirjaan lisäyksiä ja korjauksia. Saat pöytäkirjasta kopion itsellesi.
- Puhuttelun lopuksi saat ohjeen, jonka linkeistä saat lisätietoa muun muassa selvitysten toimittamisesta Maahanmuuttovirastoon ja vapaaehtoisesta paluusta kotimaahan. Pääset linkeihin myös näiden QR-koodien kautta:

migri.fi/turvapaikkahakemuksen-kasittely

voluntaryreturn.fi/etusivu

- On tärkeää, että kerrot kaikki hakemuksesi perusteet-puhuttelussa. Jos sinulle syntyy uusia perusteita puhuttelun jälkeen tai haluat antaa uutta tietoa aiempaan perusteeseesi, kerro asiasta heti Maahanmuuttovirastolle tai valitustasi käsittelevälle tuomioistuimelle.

Mitä tapahtuu puhuttelun jälkeen?

- Puhuttelu pyritään saamaan valmiiksi sille varatussa ajassa. Jos puhuttelu jää kesken, puhuttelua jatketaan toisena päivänä. Saat tällöin uuden puhuttelukutsun.
- Voit lähettää hakemukseesi liittyviä lisäselvityksiä aina siihen asti, kunnes saat päätöksen hakemukseesi. Huomaa, ettei määräpäivän jälkeen toimitettuja lisäselvityksiä pystytä välttämättä huomioimaan päätöksessä. Toimita lisäselvitykset kirjallisesti.
- Maahanmuuttovirasto käsittelee hakemuksesi ja tekee päätöksen siitä, voidaanko sinulle myöntää kansainvälistä suojelua tai oleskelulupa muulla perusteella, kuten yksilöllisestä inhimillisestä syystä tai ihmiskaupan uhriksi joutumisen vuoksi.
- Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen asiassasi puhuttelussa antamiesi tietojen, muun esitetyn aineiston ja maatiedon perusteella. Maahanmuuttovirasto voi myös etsiä päätöksen kannalta olennaisia tietoja julkisista lähteistä.
- Maahanmuuttovirasto voi tarvittaessa hankkia selvityksiä asiakirjosi aitoudesta kotimaastasi. Viranomaiset eivät saa tietää tästä, eikä selvittelystä aiheudu vaaraa sinulle tai läheisillesi.
- Jos hakemuksesi hylätään, sinut voidaan käännyttää ja määrätä Suomea sekä muita Schengen-sopimusmaita koskevaan maahantulokieltoon.
- Sinulla on mahdollisuus hakea avustettua vapaaehtoista paluuta kotimaahasi missä tahansa turvapaikkaprosessin vaiheessa. Jos hakemuksesi hylätään tai peruutat kansainvälisen suojelun hakemuksen, sinulla on oikeus hakea tukea vapaaehtoiseen paluuseen. Tuen myöntämiselle on tietyt ehdot ja ne tarkistetaan, kun haet tukea. Kysy neuvoa omasta vastaanottokeskuksestasi tai katso lisätietoa ja yhteystiedot Maahanmuuttoviraston paluuneuvonnasta verkkosivulta:

migri.fi/paluu

tai

voluntaryreturn.fi/etusivu

- Jos haluat valittaa päätöksestä, löydät valitukseen liittyvät ohjeet päätöksen liitteenä.
- Jos hait kansainvälistä suojelua puoliso, alaikäisten lastesi tai huollettavasi aikuisen kanssa, saatte yleensä yhteisen päätöksen, ellei Maahanmuuttovirasto katso, että asiassanne on perusteltua tehdä erilliset päätökset. Puhuttelija kysyy sinulta puhuttelussa, onko sinulla syitä, joiden vuoksi haluaisit erilliset päätökset.
- Jos sinulle syntyy uusia turvapaikkaperusteita myöhemmin, kerro niistä heti Maahanmuuttovirastolle tai valitusta käsittelevälle tuomioistuimelle. Jos et tuo esiin uusia seikkoja tai perusteita heti kun voit, on mahdollista, että niitä ei tutkita, jos teet niiden perusteella myöhemmän hakemuksen.